

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Drei Vorlesungen in Rom - Cod. Ettenheim-Münster 196

Lugo, Juan

[S.l.], 1632-1633

Sectio III.

[urn:nbn:de:bsz:31-116360](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-116360)

retractari imperium; iure intentio sine saepe si cogit ad eligendum in duon
 in hoc instanti, pro tempore, a sequenti ut retractari ea intentio, quare.
 electio magis hoc instanti sit nouam libertatem potest. si si fueri nunc ad
 na postea, differt in electio ad actu imperato. Sed actus imperatus si sit de a
 boni si sit mali intrinseca, pp. imperium malum id est solum extrinsece; elec-
 tio vero licet sit de malo secundum se bono, sibiatur in in supra pp. intentio-
 nom mali finis.

SECTIO III

Difficultates quaedam contra doctrinam precedentem.

Diximus actum imperatum fore aliquando procedere ex imperante absolute
 quidem sed in determinante instanti, & tunc actum imperatum fieri ex
 noua libertate foali propria ipsi etiam quoad substantiam, aliqua ex do
 vero procedere ex imperio determinante olo imperante absolute illum
 actum fieri pro hoc instanti, & tunc actum imperatum in de liberum
 quoad substantiam nisi denominatiue. & in ead. Contra hoc videtur restare
 adhuc difficultas supra inuenta, quod hinc videtur sequi quod ille qui ex
 metu inferni videns se esse in peccato & h. habere copiam confessorij vult
 sibi consulere per actum contritionis & ad eum finem imperat sibi
 actum contritionis. hic, inquam, hoc in disponitur sufficienter ad iusti-
 ficationem & illam contritionem. pone. & quod operans in imperio angustis
 imperet sibi contritionem in eodem instanti efficiendam, hunc contritio
 in nouam libertatem foalem, sed de libera denominatiue ab actu impe-
 rante libero & nec sit nouam laudabilitatem aut valorem in rade motu,
 quod erit laudabilis & meritoria, sed non denominatiue ab actu imperante
 laudabili & meritorio, sicut actus externus si sit nouam laudabilitatem
 aut meritum supra actum internum pp. defectum noua libertatis foalis,
 meritum a. & laudabilitas actus imperantis in peccato casu in de lauda-
 bilitas aut meritum contritionis & charitatis, sed alteri, id est feroris
 virtutis a qua elicitur actus contritionis huius pro motu propter iam sa-
 latem & fugiens poenam inferni pp. maiorem illam poenam & actus contritionis
 in eo casu h. habet laudabilitatem aut meritum laudabilitatem contritionis,
 sed solum attritionis a qua necessario procedit, & per consequens illa con-
 tritio sic imperata in ead. sufficienter dispositio ad gratiam in iustificatorem,
 haec & in rade pp. meritum congruum attritionis sed pp. meritum affectio-
 nis virtutis a qua elicitur contritio.

Propter hoc potest aliquid dicere voluntatem illam reflex-
 am per uoluntatem contritionis in hoc instanti in de tunc voluntatem
 absolutam contritionis, sed solum esse voluntatem applicandi illotum ad cogita-
 tum de meritis contritionis & tollendi impedita ut moueat, voluntas ad contritionem,
 in hoc casu

potest hominem obligari ad contributionem pro proprio, atque ideo actum debet esse potest hominem ex motu obedientiae & propter motum ad volentiam efficaciter obtemperare & habere actum contributionis.

Ad difficultatem ergo propositam dicendum videtur raro vel nunquam contingere quod imperator ab eo contributionis vel attributionis ita determinate & limitate, ut coarctetur imperium, ad illud idem instans, si tamen ita imperaretur, licet actus imperatus non esset liber, libertate foale, saltem quoad substantiam sed solum denominationem, adhuc est sufficiens ad legitimam ad iustificationem vel absolutam vel in eam imo, & quidem aliqui Theologi ex hoc tenent hanc doctrinam ad eum etiam casum in quo attributio vel contributio non solum non habet honestatem & libertatem foalem sibi propriam, sed etiam quando nec habet bonitatem denominationem ab actu imperante, sed potius malitiam, ut si contributio vel attributio imperaretur ab actu venialiter malo ex fine, vana gloria v. g. vel simili, tunc v. dicunt etiam fore sufficientem dispositionem ad iustificationem, quorum sententiam referunt & approbant LXXXI. tom. 2. in summa 2da. q. 117. art. 1. disp. 5. & Salas tom. 1. tract. 7. disp. 3. sect. 11. num. 156. Ego tamen id solum admitto quando contributio vel attributio oritur ex imperio honesto supradicti, tunc v. licet non addat honestatem & libertatem foalem supra actum imperij, tamen vera & honesta, meritoria, & imperatoria, sicut actus externus elemosinarum, quare potest movere Deum ad congruam ad conferendam gratiam iustificationis, quando vero oritur ex imperio solum malo vel non bono nulla ratio erit honesta vel meritoria, atque ideo Deus non poterit ab illa moveri ad conferendam gratiam iustificationis, cum tamen contra. Theol. sess. 14. cap. 4. aperte dicat necessarium semper fuisse motum aliquem contributionis ad impetrandam peccatorum veniam, debet ergo esse talis. Illa contributio ut aliqua ratione potest impetrare, saltem de congruo modo quidem habere potest contributio necessarii oritur ex imperio illo modo ut ex merito Schenke, non potest a vili ratione impetrare contributio, que necessario oritur ex solo imperio malo, cum tamen in ea non habet honestatem requisitam ad merendum vel impetrandum, sed vero in eo casu contributio non habet honestatem foalem & laudabilitatem propriam contributionis libera libertate foale, aufert quidem aliquam dignitatem ab illo actu, adhuc tamen manet contributio humana & meritoria quam Deus potest acceptare ut dispositionem congruam ad iustificationem, quando procedit ex imperio bono.

Quies: in eo casu contributio non addit honestatem aut meritum supra actum imperij precedentem, honestas a actibus imperantis non est talis ut Deus eius totius intuitu conferat gratiam iustificationis & nec addita contributione imperata habebit Deus motum ad iustificationem de facto conferendam. Respondeo: quod cum in presenti non agatur de merito congruo

condigno, sed de dispositione congrua quam Deus ex liberalitate e miseris: corda sua vult accipere, et Deus eam augendo n accipit, aliquando accipere, quando apponitur aliquo, licet hoc n addat maiorem valorem in reo merito. exemplum habemus in Marijre, va qis licet mors re igna illata n ho augeat valorem aut meritum supra voluntatem efficacem moriendi, de facto vt, suppono, de facto si Rex accipit illam voluntate quando mors sequit, n totam ad premia accidentalia, sed etiam ad gratiam iustificationis augendo copiosam e tollendum peccatum originale, ad quos e facty n accipit illam voluntatem quando mors, re ipsa n subsequit, ea alligare vult hoc privilegia iustis morti honeste tolerata e sic potuit alligare gratiam iustificationis contributioni honeste habitata vt manente quibus alio actu, n velit contributio regia habita, ille effecty n obsequatur, n qd contributio tunc maiorem honestatem afferat, sed qd illi solum vult Deus tale privilegium alligari.

Confirmari potest qd si iustifia sequatur infallibiliter actum, contributio vel abstinio, in snto, n provenit necessaria e maxima honestate e laudabilitate, quam contributio vel abstinio illa hat, quam alij acty boni. pot e contingere qd sint alij acty magis honesti in indidique, vt condonatio carum gravisima, vel ingressy religionis magis placabit eage Deo quam alij acty abstiniois remissa, e th illi alij acty etiam etiam cum snto n sufficiunt ad iustificationem, cum th abstinio etiam remissa sufficiat. Et licet abstinio etiam vel contributio n addat honestate supra actum imperantem, poterit deservire ad iustificationem, eo qd Deus illis solis acty honeste, de facto positus alligabitur hoc genus gratij ex sua honestate conferente.

Contra hoc th pot adhuc urgeri, qd si contributio imperetur ex desiderio salutis aeterna, oportet qd imperetur quatenus deservire pot ad illam finem, n pot a deservire nisi vt libera e honesta. Et imperat contributio th libera e honesta, sed in casu posito quo imperatur deterrminate hic e nra, n ho libertatem aut honestatem finem suam, sed qheram e denominationem ad actum imperantem. Et si acty imperans vult contributionem vt honestam e liberam, necesse e qd velit seipsum a quo factus hic contributio suam suam libertatem e honestatem.

Hoc idem argon probaret etiam contra sequum contributiois, sequitur e contributio th e utilis ad salutem, n e a utilis nisi vt libera. Et sequitur contributio libera. Et qui vult observare preceptum illud, vult contributionem liberam, sese liberum a libertate, illis volitionis qua vult contributionem parere, hic e nra determinate. Et voluntas illa vult seipsum e.

Adde eandem e difficultatem solvendam ab oibz in aly materijs, nam

nam qui vult ieiunare vel dare elemosinam ad satisfaciendum pro
suis peccatis, vult ieiunium vel elemosinam pp. vtilitatem quam hñ ad
illum finem, hñ e. a. vtile ieiunium vel elemosina ad satisfaciendum nisi
fiat libere & honeste. & vult illa opera libere & honeste facta. cum ergo de-
nominiatur libera & honesta illa opera ab ipsa voluntate interna honesta
& libera, consequens e. et voluntas illa vult sciam a qua factus ieiunium
& elemosina redduntur opera libera & honesta.

Omnes ergo debent responderi voluntatem, quando
imperat in puncto casu determinati operi alij externum vel internum,
hñ velle adagare totam honestatem & libertatem quam illis pp. hñ etiam
de nominatur e. velle illud pp. vtilitatem quam hñ de se ad satis-
faciendum v. g. pro peccatis, & contributionem v. g. pp. vtilitatem quam
hñ de se ad vtili fulgorem, nam licet ieiunium sc. toto hñ post satisfaci-
misi positum a voluntate honesta & libera, & contributio ma. libere aucta
se sola hñ sufficiat ad satisfaciendam nisi prout hñs vel libertatem scilicet
vel de nominatur a voluntate alia libera & honesta, de se hñ hñ aliquam
vtilitatem saltem partialem ad illos fines, e. pp. illam pp. voluntas impe-
rare ieiunium vel contributionem ad tales fines obtinendos.

Dicitur voluntas implendi preceptum e. in particulari observandi
preceptum contributionis vult totum qd. necessarium e. ad implendum illud
preceptum & vult hñ totum contributionem secundum se sed et liberam &
honestam, sine quibus conditionibus hñ observatur pluri preceptum contributionis.
Quod voluntatem implendi preceptum velle quidem ea dicitur que necessaria sūt
ad preceptum implendum scilicet circumstantias tenentes se. in parte illiusmet
voluntatis, qui v. vult ieiunium ad satisfaciendum pro peccatis, hñ vult
per illum actum libertatem & honestatem eiusdem actus a quo ieiunium
ipsum reddatur satisfactorium, sed vult via alia in rebus negantia
ad illum finem. sic qui vult implere preceptum contributionis vult contri-
butionem & honestatem quam contributio hñ de se e. carentiam totalem ma-
litiæ abunde, hñ hñ vult honestatem & libertatem provenientem ab eodem
motu actu quo illud vult. si tñ adverteret qd. illa actus imperij e. malus e. qd.
vitiis contributionem subsequentem e. redderet in vitium, tñ ex precepto contributi-
onis debet habere alium actum reflexum, quo nolit illud imperium malum,
sed aliud bonum a quo imperetur contributio ab ipso illo vitio, tñ si hñ vult
eundem actum reflexum, a quo etiam pp. provenire aliquando liberam & ho-
nestam contributionem, nisi adverteat per aliam reflexionem, e. velit illum actum
per alium actum reflexum, de quo nolit eadem diffinitas; interim vero dum hñ
ad veritas per actum reflexum satisfacit precepto contributionis volendo contri-
butionem abunde hñ vult illam ad finem implendi preceptum, qd. iam vult via necessaria
per ipsum actum quo vult, quem, sed vult, hñ pp. velle per eundem actum.

hñ

Alia difficultas est ut tra eandem doctrinam supra tractatam, quia nimirum si per unum actum voluntatis imperari absolute per alium & Angelus qui comprehendit se & quos actus potuit hunc actum quem vult hunc imperare per alium actum, & illum per alium, & sic deinceps, non videtur fieri quod vel fiat infinitus actus, vel omissionem peram alicuius actus imperantis, cum videndum sit in aliquo actu quem imperat, & imperium, cum potuisset de e committatur alio alio actu potius incompotibili, & aliter omittitur per alium imperari. Ad hoc facile dicitur quod Angelus non potest habere plures & plures actus in infinitum, quia hinc capacitas infinitam, quare dum excludit Deum capacitas per tot actus quos potest simul habere, non hinc omissionem peram aliorum actuum, quia non poterat alios habere simul cum istis, ut constat.

Et arguitur per hoc quod hinc capacitate in infinitum, quare potest fieri in ipso idem argum. ad probandum quod vel fiat infinita imperia reflexa, vel omissionem peram aliquorum. si a. contingas Deum habere infinita imperia, quorum unum alio imperetur, & illud aliis sic in infinitum, sequitur rursus nullum actum voluntatis divinae esse formaliter liberum, quia est formaliter actus imperatus determinate, & absolute. hinc emere non hinc libertatem formalem, ut dicitur, sed de nominativam ab actu imperante. si ergo voluntas creatori mandatum oritur ex alia voluntate imperante, illam, iam ipsa non est formaliter libera sed voluntas nominativam ab illa alia, de qua fit idem argum. nam si illa oritur ex alia voluntate imperante, ipsam, nec ipsa non est formaliter libera, quod probari potest eodem modo de illa, scilicet de aliis obis, si nulla est qua non imperetur ab alia, ipso nec habebunt libertatem de nominativam, quia voluntas de nominativam libera de nominativam libera ab alia qua non est formaliter libera, sed in Deo nulla voluntas est amqueabilis qua non est formaliter libera, si quidem imperantur ab alia & nulla est a qua potest alia de nominari libera libertate de nominativam.

Deum potest negando hoc Deum habere illos infinitos actus imperantes per illa eadem in infinitum, qua in objectionem afferunt, quia nimirum nullus unum actus est formaliter liber, nec ex hoc sequitur Deum habere peram omissionem, hinc est aliquid actum quod vult non habere vel unum actum imperantem, saltem per alios quos potest hinc, hinc a. actus est aliter talis & ut non potest imperari, quia non est omnium actuum imperantem, sicut cognitio qua Angelus cognoscit se non habere ullam aliam cognitionem, non potest cognosci per alium actum reflexum, quia tamen est falsus. imo si Angelus habet capacitatem ad habendos simul in totos actus voluntatis est uno actu imperantis sibi alios quod ille actus imperans per sua naturam habent non potest imperari per alium actum, quia deducit sibi unum obitum, nam desuper iam de simul in actus potest erga Deum absque pura omissionem habere actus voluntatis non imperatos.

Tractatus 4.